

PREMIŠLJEVANJE O BOŽJI BESEDI - OKTOBER 2022

V veselem praznovanju beatifikacije Pauline Marie Jaricot

četrtek, 6. oktober, 2022

Sveti Bruno, duhovnik in menih (*neobvezni god*)

Gal 3,1-5; odpev: Lk 1,69-70,71-72,73-75; Lk 11,5-13

Premišljujmo

Vprašanja, zastavljena Galačanom, so težka: »*O nespametni Galačani, kdo vas je uročil, ko je bil prav vašim očem prikazan Jezus Kristus, in sicer križani? Rad bi izvedel od vas samo tole: ste prejeli Duha zaradi del postave, ali zaradi vere?*«. Zdi se, da ta vprašanja predstavljajo očitke. Vprašanje vere je postavljeno ob bok vprašanjem o Postavi in sprejemanju božjih darov, zlasti daru Duha. Ali nam Bog ponuja svoje darove, ker živimo po Postavi ali zato, ker je dober? Se morebiti Bog pusti zapreti v logiko "daj dam"?

Božja velikodušnost do nas ne more biti pogojena z našim vedenjem do njega in do bližnjega. Bog ni dober do nas, ker nam nima kaj očitati, ker smo brez greha. Ali nam Bog daje svoje darove, ker smo postali pravični pred njim z izpolnjevanjem Postave ali z vero? Je božji dar zastonski ali ne? Ne glede na naš odgovor, poskusimo iti dlje v našem premišljevanju. Ali Bog dobi kaj v zameno od ljudi, ko jim daje svoje darove? Bog morda ne sledi človeški logiki. Za ljudi je enako pomembno prejemati kot tudi dajati. Morda bi morali slednje pojasniti s tem, da je bistveno to, da prejemamo od tistega, ki mu dajemo. Če sprejmemo takšen način videnja odnosov, ob upoštevanju donosnosti, ne moremo več govoriti le o dajanju, ampak tudi o menjavi. Ali to pomeni, da bi morali na prakso dajanja gledati drugače?

Dar se lahko spremeni v dominacijo darovalca, ko se od prejemnika nič ne pričakuje. Ali ni morebiti dajanje brez obetov vzajemne obogatitve praksa, ki posvečuje neenakost in lahko pomeni prevzeti moč nad drugimi? Izmenjava, pri kateri vsak daje in prejema, ima to ogromno prednost, da potrjuje temeljno enakost med partnerjema, tudi če se razume, da vsak ne daje istega. Pogosto »tržna vrednost« dane stvari ni enakovredna. Vendar sta partnerja na isti ravni, vsak je tako darovalec kot prejemnik, kot pojasnjuje Alain Durand (*La foi chrétienne aux prises avec la mondialisation*, Pariz, Cerf, 2003, str. 81), ko govori o etiki vzajemnosti.

Ali smo pripravljeni dvomiti o tem vprašanju izmenjave in vzajemnosti, ne samo na ekonomski, ampak tudi na kulturni in verski ravni? Tu bi lahko razmišljali o vzajemnem in racionalnem odpiranju trgov, vendar je treba izmenjano dobrino upoštevati v vseh njenih vidikih, tako ekonomskih kot kulturnih. S kulturnega vidika imamo veliko za prejeti od drugih ljudstev in drugih dežel; vendar, ali ga resnično sprejemamo? Kulturni in duhovni prispevek drugih ljudstev in skupnosti lahko sproži pomembna vprašanja, predvsem glede našega odnosa do narave, do naših prednikov, do naših pokojnih, do skupnosti, do tistih, ki že živijo v svetosti, in o načinu, kako ravnamo po pravičnosti. Je glavni namen pravičnosti doseči rehabilitacijo krivca ali kaznovanje tistih, ki so odstopali od norm skupnosti? Kaj s kulturnega vidika sprejemamo od ljudstev, ki jim z veseljem pomagamo v različnih deželah?

Izmenjava je morda boljša od dajanja, ker je tisto, kar dajeta obe strani, dano v kontekstu vzajemnega priznavanja. Primerni človeški odnosi postanejo tako okvir dejanja dajanja in dane dobrine. Na ta način dovolim drugemu, da je oseba pred mano, kot sem jaz pred njim. Tako on kot jaz postaneva vira pobude v odnosih in samouresničitve.

Izmenjava vzajemnosti postane vir življenja, začeni s prepoznavanjem ljudi. Ne gre več preprosto samo za moralno vedenje, ki sestoji iz tega, da delamo dobro drugemu, ampak je odnos tisti, ki pripada nezmanjšljivemu redu prisotnosti drugemu in prisotnosti drugega. Oba partnerja sta

povabljena, da presežeta sfero področja potreb in pomanjkanja, da skupaj dostopata do novega reda odnosa in celo do globokih preobrazb. Tako odnos pomoči kot tudi humanitarni odziv sta pomembna, vendar obstaja nevarnost, da bosta omejena na zagotavljanje pomoči. Da pripadajo resnično človeškemu redu srečanja, se morajo ustvariti tudi družbene vezi.

Ali se lahko v luči tega zelo hitrega razmišljanja o dajanju, izmenjavi, vzajemnosti in različnih vrstah pomoči vprašamo o našem odnosu z Bogom? Naš Bog nam je poslal Emanuela, Sonce, ki vzhaja in sije za: »Ljudstvo, ki je hodilo v temi«. »... nad prebivalci v deželi smrtne sence je zasvetila luč« (Iz 9,1). Gospodov duh bo počival na mladiki, ki požene iz Jesejeve korenike, to je Davidove dinastije (prim. Iz 11,1-2). S Kristusom torej imamo: »resnično luč, ki razsvetljuje vsakega človeka« (Jn 1,9) in spodbuja življenje: »V njej je bilo življenje in življenje je bilo luč ljudi« (Jn 1,4). Kristus, pričakovan kot sonce pravičnosti, bo zasijal in v svojih žarkih [oz. perutih, op. prev.] prinesel ozdravljenje (prim. Mal 3,20). To Sonce bo naravnalo »naše noge na pot miru« (Lk 1,79) in s to lučjo, kot referenčno točko, se bomo lahko premikali naokoli.

Ali je Bog le Oče, h kateremu vpijemo le takrat, ko nam kaj primanjkuje, tudi duhovnih dobrin? »Usmiljenje: to je poslednje in najvišje dejanje, s katerim nam prihaja naproti Bog. Usmiljenje: to je temeljni zakon, ki biva v srcu vsakega človeka, ko z iskrenimi očmi pogleda brata, ki ga sreča na življenjski poti. Usmiljenje: to je pot, ki povezuje Boga in človeka, ker odpira srce upanju, da bomo vedno ljubljene ne glede na meje, ki jih postavlja naš greh.« (papež Frančišek, bula *Misericordia vultus*, Rim, 11. april 2015, št. 2).

Za zaključek: ali se znamo zahvaljevati in ohranjati prijateljske in sinovske odnose z Bogom? Ali se znamo zahvaliti po Jezusu Kristusu in zanj? Ali znamo prositi Gospoda, naj nam dá svojega Svetega Duha? Ali znamo blagosloviti Boga, ki v Jezusu Kristusu in Svetem Duhu obiskuje svoje ljudstvo? Bog je prisoten v našem življenju, v našem svetu, in ne zaznamo ga vedno. Pozabljamo se zahvaljevati. Kot Marija zato recimo: Moja duša povečuje Gospoda in moj duh se raduje v Bogu, mojem Odrešeniku! Velike reči mi je storil Mogočni in njegovo ime je Sveto!

Pierre Diarra,
Svetovalec Papeškega sveta za medverski dialog
Papeška misijonska zveza-Pariz
Katoliški inštitut Pariz
Pariz, 7. november 2021

Besedilo prevedel: *Luka Biščak*